

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Co/46/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112201192
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8112201192.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Fil'akovského a JUDr. Anny Kovalovej v právnej veci žalobcu: SVIBIT, s.r.o., so sídlom v Košiciach, na ul. Kuzmányho č. 57, právne zastúpeného Advokátska kancelária Brösl & Čentík s.r.o., so sídlom v Košiciach, na ul. Rázusovej č. 1, proti žalovanému: Futbalový klub Záborské, so sídlom v Záborskom č. 41, právne zastúpenému JUDr. Martinom Staroňom, advokátom so sídlom v Prešove, na ul. Hlavnej č. 89, o zaplatenie sumy 104.000 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 18.01.2019 č.k. 12C 7/2012-370 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Stranám sporu sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a stranám sporu nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Vykonaným dokazovaním mal za preukázanú skutočnosť, podľa ktorej žalobca v roku 2010 zistil, že bola vykonaná demontáž panelov, ktoré do toho času boli označované a mali slúžiť ako poľné hnojisko. Predmetné hnojisko sa nachádzalo v kat. úz. Obce X.. Žalobca svoje vlastnícke právo preukazoval kúpnu zmluvou uzatvorenou dňa 30.05.2006 medzi ním a spoločnosťou PIGSERVICE, s.r.o. Predmetom tejto zmluvy bol predaj poľného hnojiska s príslušenstvom, nezapísaného v príslušnom katastri nehnuteľností.

3. Podľa znaleckého posudku D.. D. L. č. X/XXXX, hnojisko bolo postavené mimo areálu poľnohospodárskeho družstva v roku 1987, pričom ku dňu vyhotovenia znaleckého posudku nebolo využívané. Všeobecná hodnota hnojiska bola znalcom stanovená na sumu 95.510 Sk.

4. Vo veci bolo vykonané dokazovanie znaleckým posudkom č. XX/XXXX, ktorým D.. M. F. určil všeobecnú hodnotu hnojiska sumou vo výške 202.969,25 eur a technickú hodnotu hnojiska zníženú o opotrebovanie na 109.603,30 eur.

5. Rozhodnutím Krajského úradu životného prostredia v Prešove (č.l. 48 spisu) bolo zrušené rozhodnutie Obvodného úradu životného prostredia v Prešove zo dňa 10.07.2006, ktorým bol udelený súhlas na prevádzkovanie zariadenia na zhodnocovanie odpadov a na prevádzkovanie zariadenia na zber odpadov (poľné hnojisko) v katastrálnom území obce X. pre spoločnosť EKOSERVIS, s.r.o., Humenné s odôvodnením, že prevádzkovateľ nebol vlastníkom stavby, ale len nájomcom na základe nájomnej zmluvy uzatvorenej so spoločnosťou SVIBIT, s.r.o., ktorá nedokladovala vlastníctvo objektu betónového

hnojiska výpisom z katastra nehnuteľnosti, ale len oznámením o nadobudnutí hnojiska do výlučného vlastníctva. Ďalej bolo uvedené, že v predloženej kópii z pozemkovej mapy predmetná stavba nebola zakreslená ani zapísaná v katastri nehnuteľností. Pre prevádzkovanie zariadenia nepostačovalo len vydanie súhlasu podľa zákona o odpadoch, ale bolo potrebné dokladovať aj rozhodnutie o užívaní stavby podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku.

6. Vo veci sa vykonalo dokazovanie tiež oboznámením sa s fotodokumentáciou na čísle listu 293 až 301 a 357 až 364 spisu a odborným vyjadrením stavebného cenára M. G., ktorý hodnotil cenu panelov, tvoriacich súčasť stavby „Poľné hnojisko“ za nulovú.

7. Žalobca navrhol výsluch svedka D.. M. F., avšak jeho účasť na pojednávaní nezabezpečil, hoci uviedol, že ju zabezpečí a súd o tom vopred neinformoval, ani nepožiadaval, aby prítomnosť tohto svedka zabezpečil súd. Následne po opakovanom poučení podľa ust. § 153 CSP, ďalšie dôkazy nenavrhol vykonať, hoci bol poučený o tom, že znalecký posudok č. XX/XXXX (č.l. 147 spisu) vypracovaný D.. M. F., ktorý určil technickú hodnotu hnojiska zníženú o opotrebovanie na 109.603,30 eur, nie je jasný, nakoľko nie je zrejmé z jeho obsahu, či opotrebovanie, o ktoré bola znížená hodnota vyčíslená znalcom je vlastne to, čo bolo spôsobené žalovaným na tomto hnojisku.

8. V prejednávanej veci predmetom sporu zostala náhrada škody vyplývajúca zo zodpovednosti žalovaného, o ktorej bolo právoplatne rozhodnuté medzitýmym rozsudkom.

9. Podľa súdnej praxe, podmienky úspešnosti vindikačnej žaloby sú vtedy, ak žalovaný má vec u seba, a preto má možnosť vec vydať vlastníkovi a ak by vec bola spotrebovaná, zničená alebo scudzená, prichádza do úvahy už len žaloba o náhradu škody podľa ustanovení § 420 OZ. Žalobca v priebehu konania uviedol, že nie je možné a ani účelné poľné hnojisko dať do pôvodného stavu a uprednostnil, aby bola žalovanému uložená povinnosť peňažnej náhrady.

10. Podľa ust. § 443 OZ, sa pri určení výšky škody na veci vychádza z ceny v čase poškodenia. Pre určenie výšky škody na veci zákon zakotvuje dôležité pravidlo, a to, že pre jej určenie je rozhodujúci stav, v akom sa vec nachádzala v čase poškodenia.

11. Zodpovednosť za škodu má plniť reparačnú funkciu, to znamená, že poškodenému sa má nahradiť to, o čo pri spôsobení škody prišiel, a preto aj výška škody sa musí určiť tak, aby škodca mal povinnosť poškodenému nahradiť škodu vo výške zodpovedajúcej cene veci v čase poškodenia. Zásada, podľa ktorej sa pri určení výšky škody na veci vychádza z ceny veci v čase jej poškodenia, a nie z ceny v čase nadobudnutia veci poškodeným, je spravodlivá, keďže na trhu je pohyb cien. Výška náhrady škody sa teda neurčuje tak, že sa určí v takej výške, akú predstavuje cena novej veci v čase poškodenia. Tak by sa poškodený bezdôvodne obohatil. Výška náhrady škody môže byť totožná s cenou veci v čase jej poškodenia iba vtedy, ak bola poškodená celkom nová vec. Vo všetkých ostatných prípadoch sa vychádza z ceny veci v čase jej poškodenia a pri veciach starších alebo opotrebovaných treba vždy prihliadať na vek, opotrebovanie veci a pod. Pri určení výšky náhrady škody sa vychádza aj z toho, v akom rozsahu bola vec poškodená. Poškodený má právo na náhradu škody iba vo výške potrebnej na uvedenie veci do predošlého stavu. Ak by náklady na uvedenie veci do predošlého stavu boli vyššie ako náhrada za zničenú vec, poškodený by dostal náhradu len do výšky hodnoty zničenej veci.

12. Poľné hnojisko nespĺňalo podmienky potrebné na jeho riadnu prevádzku podľa zák. č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku, jeho hodnota teda mohla pozostávať len z hodnoty panelov. Žalobca neponúkol žiadne logické vysvetlenie, pokiaľ ide o cenu určenú D.. L. a cenu určenú v roku 2012 D.. M. F.. Rozdiel v cenách evidentne vzbudzuje pochybnosť o uplatňovanej výške škody v sume 104.000 eur. Žalobca svoje tvrdenie o zvýšení ceny hnojiska o tridsaťdva násobok, inými skutočnosťami, z ktorých by bolo možné vyvodiť takéto zvýšenie hodnoty hnojiska nepreukázal.

13. Znalec D.. M. F. technickú hodnotu stavby určil so zohľadnením opotrebenia ku III.Q.2010 a východisková hodnota bola stanovená na cenovú úroveň v II.Q.2012 teda po období kedy došlo k poškodeniu. Pre toto súdne konanie bolo potrebné znalcom vyčíslieť, čo sa poškodenému má nahradiť, teda to, o čo pri spôsobení škody prišiel, vo výške zodpovedajúcej cene veci v čase poškodenia, nie čo mu zostalo, ako to predmetný znalecký posudok konštatuje.

14. Podľa ustanovenia § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka, uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk). Pri škode spôsobenej niektorým trestným činom korupcie sa uhrádza aj nemajetková ujma v peniazoch. Škoda sa uhrádza v peniazoch; ak však o to poškodený požiada a ak je to možné a účelné, uhrádza sa škoda uvedením do predošlého stavu.

15. Z uvedeného vyplýva, že popri existencii škody, poškodený musí preukázať aj rozsah škody. Pod rozsahom náhrady škody sa rozumie kvantitatívna stránka náhrady škody, teda koľko má škodca alebo subjekt zodpovedný za spôsobenú škodu poskytnúť poškodenému ako náhradu spôsobenej škody. Škoda, ktorá sa tu má nahradiť, vyjadruje úbytok majetku poškodeného. Rozobratá bola len časť hnojiska, ktoré navyše nespĺňalo podmienky podľa osobitných predpisov, aby mohlo byť na tento účel využívané už pred poškodením a časť hnojiska navyše zostala po zásahu žalovaného nedotknutá. Uvedené skutočnosti, ktoré sporné neboli, znalecký posudok nezohľadnil.

16. Hodnotenie znaleckého posudku sa riadi všeobecne platnými zásadami a vnútorný obsah znaleckého posudku súd hodnotí z hľadiska spoľahlivosti zdrojov informácií, o ktoré sa opiera, z hľadiska presnosti a úplnosti odborných postupov v zmysle postupu lege artis ako aj z hľadiska logických nadväzností v posudku. Zdroje, z ktorých znalec čerpá svoje informácie o určitej skutočnosti, by mal mať možnosť súd spoľahlivo preveriť, pretože znalec je povinný ich uviesť v znaleckom posudku. Jedným zo zdrojov, o ktoré sa znalec pri vypracovaní posudku opiera, sú jeho odborné vedomosti a skúsenosti. A tu je hranica hodnotenia znaleckého posudku zo strany súdu, pretože súdu neprislúcha nahrádzať znalca, ale čiastočne môže zasiahnuť aj do tejto sféry dopĺňujúcimi otázkami so zameraním na vysvetlenie použitých vedeckých metód, aby si utvoril predstavu o ich spoľahlivosti a najmä presnosti.

17. Dôkaz je úspešne uskutočnený, ak vedie k poznatkom o tak vysokom stupni pravdepodobnosti určitého tvrdenia, že ho možno považovať za prakticky isté. Súd v tomto prípade nadobúda vnútorné presvedčenie o pravdivosti tvrdenia. V danom prípade súd dospel k záveru, že spoľahlivosť znaleckého posudku je tak nízka, že žalobca ním neunesol dôkazné bremeno, čo sa týka preukázania výšky škody. Protidôkaz je prostriedkom na vyvrátenie dôkazu a prislúcha strane, ktorá nie je dôkazným bremenom zaťažená, ale v tomto prípade súd nemal dôkaz žalobcu za úspešne uskutočnený, a preto nebolo potrebné zo strany žalovaného realizovať ani návrh protidôkazu.

18. Podľa čl. 8 CSP, strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podporiť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

19. Každá strana tvrdí a dokazuje tie skutkové okolnosti, z ktorých jej právo vyplýva a protistrana naopak tvrdí a dokazuje skutočnosti, ktoré toto právo vylučujú alebo zabraňujú jeho uplatniteľnosti. Dôsledky neunesenia dôkazného bremena sa potom riadia jednoduchým pravidlom neúspechu v spore stíhajúcim tú stranu, ktorá bola zodpovedná za preukázanie práva v jej prospech.

20. Pokiaľ teda žalobca v konaní nepreukáže pravdivosť, ale ani nepravdivosť skutočností svedčiacich o existencii jeho hmotnoprávneho nároku, súd nemôže rozhodnúť na základe ľubovôle, ale len cestou aplikácie princípov dôkazného bremena, t. j. žalobu zamietne pre neunesenie dôkazného bremena. Ako už bolo uvedené, nie je povinnosťou žalovaného tvrdiť ani dokazovať skutočnosti, z ktorých žalobca svoje právo odvodzuje a v tomto smere ho dôkazné bremeno nezaťažuje. Preto mu neunesenie dôkazného bremena žalobcom nemôže byť na ujmu.

21. Žalobca však na zistenie škody vzniknutej čiastočnou demontážou nenavrhol vykonať žiadny dôkaz a súkromný znalecký posudok, ktorý si mal dať vyhotoviť nepredložil ani napriek písomnej výzve súdu a zotrval len na tvrdení a predložennom listinnom dôkaze, ktorý výšku škody nepreukazoval, nakoľko preukazoval len technickú hodnotu celého hnojiska, čo ale totožné nie je. Z týchto dôvodov súd prvej inštancie žalobe vyhovieť nemohol.

22. Výrok o trovách bol odôvodnený ust. § 255 ods. 1, ods. 2 a § 262 ods. 1, ods. 2 CSP.

23. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozsudok zmeniť tak, aby jeho žalobe bolo v celom rozsahu vyhovené. V prípade potvrdenia napadnutého rozsudku požadoval zmeniť výrok o náhrade trov konania tak, aby žalobcovi bol priznaný nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Ako dôvod uviedol, že žalovaný sa dopustil protiprávneho

konania, ktoré spočívalo v poškodení resp. zničení poľného hnojiska. Demontážou panelov z poľného hnojiska vznikla škoda nielen poškodením a odcudzením týchto panelov žalobcovi, ale aj škoda spočívajúca v tom, že poľné hnojisko ako celok nie je možné používať na účel, na ktorý bolo určené. Keďže došlo k zničeniu poľného hnojiska, žalobcovi vzniklo právo požadovať náhradu škody vo výške zodpovedajúcej hodnote tejto veci. Výška škody bola preukázaná znaleckým posudkom č. XX/XXXX vypracovaným znalcom D. M. F., v ktorom bola stanovená hodnota poľného hnojiska znížená o opotrebenie vo výške 109.500 eur. Žalobca si nárok na náhradu škody uplatnil v menšej sume ako mu patrila. Žalovaný spochybnil výšku škody iba všeobecným spôsobom, pričom nekonkretizoval skutočnosti, ktoré by mali za následok určenie inej ako znalcom stanovenej hodnoty hnojiska. Žalovaný v zmysle ust. § 151 CSP účinne nepoprel výšku škody, preto žalobcom tvrdenú a preukázanú výšku škody je potrebné považovať za nespornú. Poľné hnojisko je stavbou, ktorá predstavuje fungujúci celok a v žiadnom prípade sa nejedná iba o súhrn vedľa seba poukladaných panelov. V konaní bolo preukázané, že vec protiprávnym zásahom žalovaného bola zničená a teda výška škody zodpovedá hodnote veci pred jej zničením. Nedošlo teda iba k zníženiu hodnoty veci. Navyše, ak by bola hodnota hnojiska určená v znaleckom posudku adekvátne ponížená, resp. by zohľadňovala poškodenie spôsobené žalovaným, tak by bola nižšia než výška škody a to je len v prospech žalovaného. Preto ani kladná, ani záporná odpoveď na otázku, či poškodenie spôsobené žalovaným bolo premietnuté do ohodnotenia hnojiska v znaleckom posudku, nemôže mať v žiadnom prípade za následok zamietnutie žaloby. Ustálená judikatúra skutočnou škodou rozumie majetkovú ujmu, ktorá spočíva v zmenšení majetku poškodeného a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, t.j. peniazmi. Skutočná škoda môže vzniknúť v dôsledku zničenja, straty, zmenšenia, či iného znehodnotenia majetku poškodeného. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že protiprávnym zásahom žalovaného do poľného hnojiska spočívajúceho v demontáži panelov došlo k úplnému znehodnoteniu (zničeniu) poľného hnojiska ako takého, kde skutočná škoda predstavuje celú hodnotu veci - poľného hnojiska. Podľa súdnej praxe a odbornej literatúry, ak je poškodený vlastníkom veci, jeho majetkový stav zahŕňa hodnotu veci a v dôsledku jej straty, odobratia, či zničenja, dochádza k zmenšeniu jeho majetkového stavu o hodnotu tejto veci v dobe pred tým, než k jej strate, odobratiu, či zničeniu prišlo. Súdna prax dospela k záveru, že pri stanovení výšky náhrady škody spôsobenej na veci treba vychádzať z nákladov, ktoré je potrebné vynaložiť na uvedenie veci do pôvodného stavu, pričom tento nárok vzniká bez ohľadu na to, či boli tieto náklady vynaložené. Výška škody na veci nemusí byť preukazovaná len nákladmi na uvedenie do pôvodného stavu, ale je možné vychádzať aj z ceny veci v dobe poškodenia. Pripúšťajú sa v zásade dva spôsoby stanovenia výšky náhrady za poškodenie veci. Možno teda uplatňovať škodu vo forme zníženia aktív poškodeného (zničenie veci) alebo vo forme zvýšenia pasív (vynaloženie nákladov na uvedenie do pôvodného stavu). Rovnako chápe pojem skutočná škoda aj cenový predpis, a to vyhláška č. 492/2004 Z.z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku, v zmysle ktorej vypracoval znalec Ing. M. F. znalecký posudok, ktorý bol predložený v súdnom konaní.

24. Rozhodnutie je nepreskúmateľné, pretože podľa odôvodnenia poľné hnojisko nespĺňalo podmienky potrebné na jeho riadnu prevádzku podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v dôsledku čoho mala jeho hodnota pozostávať len z hodnoty panelov. Súd žiadnym spôsobom nevysvetlil, aké podmienky poľné hnojisko nespĺňalo a podľa ktorého zákonného ustanovenia. Takéto odôvodnenie rozsudku nie je presvedčivé. Okrem toho pri určovaní vzniku, resp. výšky škody nie je relevantným kritériom splnenie administratívnych podmienok na prevádzkovanie poľného hnojiska. Súd sa má zaoberať výlučne posúdením hodnoty veci, pretože otázka splnenia podmienok podľa stavebného zákona patrí do právomoci stavebných úradov. Tiež je potrebné zdôrazniť, že prechodná, resp. dočasná neexistencia povolenia, či súhlasu štátneho orgánu neznamena, že škoda na veci nemohla vzniknúť a nijakým spôsobom neznižuje jej hodnotu v súkromnoprávnej rovine. Prechodná existencia povolenia, či súhlasu štátneho orgánu môže zakladať nanajvýš možnosť uloženia administratívno-právnej sankcie v prípade užívania bez povolenia či súhlasu. Nemá však žiaden vplyv na hodnotu veci. Rozhodujúcou skutočnosťou je to, že poľné hnojisko bolo prevádzky schopné po technickej stránke a v tomto smere malo hodnotu akú vyčíslil znalec. Nie je správny záver, podľa ktorého prechodná neexistencia rozhodnutia, povolenia, či súhlasu zo strany štátneho orgánu má znamenať, že vec ako celok nemá žiadnu hodnotu, pričom hodnotu majú iba materiály, z ktorých táto vec pozostáva. Súčasťou základného práva na súdnu ochranu je aj vnútorný súlad každého rozhodnutia orgánu verejnej moci, ktorým sa autoritatívne ukladajú povinnosti alebo priznávajú práva. Z odôvodnenia rozsudku nie je zrejmé, akým spôsobom sa súd prvej inštancie vysporiadal, resp. prihliadal na rozhodnutie Krajského úradu životného prostredia v Prešove, nakoľko toto rozhodnutie uvádza v časti vykonaných dôkazov, avšak v časti odôvodnenia rozsudku, ktoré sa zaoberá právnym posúdením už prepojenie na toto

rozhodnutie absentuje. Z ustanovenia § 193 CSP vyplýva, že súd týmto rozhodnutím nie je viazaný, pričom podľa § 194 ods. 2 CSP, ak bolo o tejto otázke rozhodnuté, je povinnosťou súdu vysporiadať sa v odôvodnení rozsudku s týmto rozhodnutím. Túto skutočnosť však konajúci súd opomenul a s predmetným rozhodnutím sa nevysporiadal. Samotné rozhodnutie Krajského úradu životného prostredia v Prešove je značne nezrozumiteľné, pretože z neho nemožno vyselektovať dôvod, ktorý viedol k zrušeniu súhlasu na prevádzkovanie poľného hnojiska.

25. Žalovaný navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

26. Odvolací súd v zmysle zásad ustanovení § 379, § 380 a § 381 CSP preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené.

27. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

28. V danom prípade, ako to vyplýva z obsahu spisu, rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 3.9.2013 č.k. 12C/7/2012 - 205 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Prešov zo dňa 6.11.2013 č.k. 12C/7/2012 - 211 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 14.1.2015 č.k. 9Co/137/2013 - 239 bolo určené, že zodpovednosť žalovaného za zásah do vlastníckeho práva žalobcu k poľnému hnojisku je daná. O základe nároku, teda o zodpovednosti žalovaného za škodu spôsobenú zásahom do vlastníckeho práva žalobcu k objektu poľného hnojiska, bolo už právoplatne rozhodnuté. Po právoplatnosti rozhodnutia o základe nároku súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 19.09.2017 č.k. 12C 7/2012 - 307 žalobu zamietol s odôvodnením, že žalobcom predložený znalecký posudok č. 51/2012 nie je dôkazom preukazujúcim výšku škody, nakoľko preukazuje len technickú hodnotu poľného hnojiska.

29. V dôsledku odvolania podaného zo strany žalobcu Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 26.03.2018 č.k. 7Co 145/2017 - 331 rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Dôvodom pre takéto rozhodnutie bolo nesplnenie povinností vyplývajúcich z ustanovenia § 181 ods. 2 CSP, podľa ktorého mal súd určiť, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná. Zároveň bolo jeho povinnosťou tiež uviesť svoje predbežné právne posúdenie veci. Obligatórne určenie sporných a nesporných skutkových tvrdení zo strany súdu a obligatórne predbežné právne posúdenie veci sú kľúčovými inštitútmi na zrýchlenie civilného sporového konania, ako aj prostriedkom na predídenie tzv. prekvapivých súdnych rozhodnutí. Cieľom inštitútu predbežného právneho posúdenia veci je vyhnúť sa situáciám, kedy sa strany sporu snažia preukazovať skutočnosti z pohľadu sudcu právne bezvýznamné, pričom na strane druhej sa vôbec nevyjadria, resp. nepredložia dôkazy na preukázanie svojich tvrdení vo vzťahu ku skutočnostiam podstatným podľa sudcu pre posúdenie veci. O skutočnosti, že žalobcom predložený znalecký posudok nie je dôkazom preukazujúcim výšku škody, nakoľko preukazuje len technickú hodnotu poľného hnojiska, sa žalobca dozvedel až z odôvodnenia rozsudku, čo nebolo možné hodnotiť inak ako postup znemožňujúci žalobcovi primerane zareagovať na vzniknutú situáciu bez možnosti uplatniť si ďalšie prostriedky procesného útoku na preukázanie výšky škody. Medzi tieto prostriedky procesného útoku ustanovenie § 149 CSP zaraďuje i návrhy na vykonanie dôkazov. Čo sa týka procesu dokazovania, súd v zásade vykonáva iba tie dôkazy, ktoré navrhli strany sporu a sám má obmedzenú dôkaznú iniciatívu. Uvedené priamo vyplývalo z ustanovenia § 185 CSP.

30. Po vrátení veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podaním zo dňa 01.08.2018 (č.l. 339 spisu) súd prvej inštancie vyzval žalobcu, aby v lehote 15 dní predložil prostriedky procesného útoku, doplnil skutkové okolnosti ohľadom uplatneného nároku a predniesol návrh na vykonanie dôkazov preukazujúcich výšku uplatnenej škody. Žalobca následne podaním zo dňa 14.08.2018 z opatrnosti navrhol vykonanie znaleckého dokazovania zameraného na hodnotu jednotlivých stavebných súčastí poľného hnojiska, ktoré boli žalobcovi protiprávne odcudzené a znehodnotené. Na pojednávaní konanom dňa 09.10.2018 žalobca sa zaviazal zabezpečiť účasť Ing. M. F. ho na pojednávaní nariadenom na deň 18.12.2018. Na pojednávaní konanom dňa 18.12.2018 žalobca poukázal na to, že účasť svedka Ing. M. F. ho sa mu zabezpečiť nepodarilo vzhľadom na jeho vyťaženosť. O predvolanie tohto svedka súdom v súlade s ustanovením § 197 ods. 2 CSP však žalobca nepožiadaval. Zároveň na tom

istom pojednávani uviedol, že na ďalšom doplnení znaleckého dokazovania netrvá. Mal za to, že ním predložený znalecký posudok vypracovaný Ing. M. F.m odzrkadľuje škodu spôsobenú žalovaným.

31. Znalecký posudok č. XX/XXXX vypracovaný znalcom Ing. M. F.m dňa 14.11.2012 sa za dôkaz preukazujúci výšku škody považovať nemôže. V tomto posudku bola stanovená len východisková hodnota poľného hnojiska na sumu 203.000 eur a technická hodnota poľného hnojiska na sumu 109.500 eur. Pri výpočte východiskovej a technickej hodnoty, tak ako to vyplýva z predloženého posudku, Ing. M. F. uvažoval s opotrebením vo výške 46 %, ktoré zistil lineárnou metódou za predpokladu, že by stavba nebola poškodená a bola by riadne udržiavaná a užívaná. Už tento predpoklad riadneho udržiavania a užívania poľného hnojiska splnený nebol, čo má zásadný vplyv na hodnovernosť záverov Ing. M. F.ho o východiskovej a technickej hodnote tejto stavby.

32. Poľné hnojisko žalobca nadobudol na základe kúpnej zmluvy uzatvorenej dňa 30.05.2006 (č.l. 3 a 4 spisu).

33. Už nasledujúci deň po uzatvorení kúpnej zmluvy žalobca nájomnou zmluvou z 01.06.2006 (č.l. 114 až 116 spisu) prenajal poľné hnojisko spoločnosti EKOSERVIS, s.r.o., zastúpenej konateľom RNDr. F. L.. Listom zo dňa 07.02.2008 spoločnosť EKOSERVIS, s.r.o., vypovedala nájomnú zmluvu z dôvodu neumožnenia využívať predmet nájmu, nakoľko je obmedzený resp. neumožnený prístup k poľnému hnojisku, ku ktorému chýba prístupová cesta. Znalec Ing. D. L. v znaleckom posudku č. X/XXXX/D vypracovanom dňa 27.05.2002 na účely konkurzného konania skonštatoval, že poľné hnojisko postavené mimo areálu poľnohospodárskeho družstva v roku 1987 nie je v súčasnosti využívané. Vychádzajúc z uvedeného je teda zrejmé, že v čase vypracovania znaleckého posudku č. 51/2012 znalcom Ing. M. F.m poľné hnojisko už dlhodobo nebolo vôbec užívané a teda nemohlo byť ani riadne udržiavané.

34. Pokiaľ ide o námietku, podľa ktorej žalovaný v zmysle ustanovenia § 151 CSP účinne nepoprel výšku škody, v dôsledku čoho žalobcom tvrdenú a preukázanú výšku škody je potrebné považovať za nespornú, s touto sa stotožniť nedá. Už na pojednávaní konanom dňa 05.02.2013 žalovaný poukázal na v spise sa nachádzajúci znalecký posudok znalca Ing. D. L. zo dňa 27.05.2002, ktorý všeobecnú hodnotu poľného hnojiska stanovil na 95.507 Sk, ktorej v súčasnosti zodpovedá čiastka 3.170,25 eur. Ďalej žalovaný poukázal na to, že za 11 rokov na tomto poľnom hnojisku nič nebolo obnovované, ani opravované a dokonca došlo k odstúpeniu od nájomnej zmluvy pre nedostatok prístupovej cesty k tomuto objektu. Ocenenie poľného hnojiska v roku 2012 na sumu 109.000 eur preto považoval za nereálne. Žalovaný teda dostatočným spôsobom poprel výšku uplatneného nároku, a preto skutkové tvrdenia žalobcu sa v tomto smere nemohli považovať za nesporné podľa ust. § 151 ods. 1 CSP.

35. Podľa ust. § 191 CSP dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak.

36. Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov. Každý vykonaný dôkaz môže byť prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany spochybnený tým, že sa pripúšťa dôkaz opaku dokazovanej skutočnosti. Inak povedané, žiaden dôkaz nedisponuje predpísanou legálnou silou, ktorá by nepripúšťala dôkaz svojho opaku.

37. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane sporu bez ohľadu na jej procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou sporu v opačnom procesnom postavení, než je strana sporu, ktorá nespĺnila alebo nedostatočne splnila svoju dôkaznú povinnosť. Splnenie dôkaznej povinnosti neznamená automaticky unesenie dôkazného bremena. Dôkazným bremenom v spojitosti s dôkaznou povinnosťou sa rozumie zodpovednosť strany sporu za výsledok konania, ktorý závisí od zistení z navrhnutých a vykonaných dôkazov. V praxi môžu navrhnuté dôkazy vyznieť ako nepoužiteľné zdroje informácií vo vzťahu k uplatnenej súdnej ochrane bez zreteľa na procesné postavenie strany sporu. Zmysel uplatňovania

dôkazného bremena spočíva v zabezpečení reálneho uplatnenia základného práva na súdnu ochranu aj v prípadoch, v ktorých sa vykonajú všetky navrhnuté dôkazy a súd napriek tomu nemá jednoznačný skutkový základ pre svoje rozhodnutie. V takom prípade musí rozhodnúť v situácii dôkaznej núdze, ktorej dopad pričíta tej strane, na ktorej predovšetkým podľa predpisov hmotného práva leží dôkazné bremeno, t. j. zodpovednosť za preukázanie skutočnosti významných z hľadiska hmotného práva.

38. V prejednávanej veci žalovaný dostatočným spôsobom spochybnil vierohodnosť znaleckého posudku č. 51/2012 vypracovaného Ing. M. F.m, keď v priebehu konania bolo preukázané, že stavba poľného hnojiska bola dlhodobo neužívaná a neudržiavaná a teda predpoklad riadneho užívania a udržiavania tejto stavby, z ktorého Ing. M. F. vychádzal, nebol naplnený. Takýto znalecký posudok preto nemôže byť podkladom pre určenie výšky náhrady škody spôsobenej žalobcovi. Žalobca napriek nevierohodnosti tohto dôkazu iné dôkazy ani po poučení zo strany prvoinštančného súdu nepredložil a ani nenavrhol v dôsledku čoho musí znášať následok spojený s nesplnením si svojej procesnej dôkaznej povinnosti spočívajúci v zamietnutí žaloby. Nie je úlohou žalovaného, aby po spochybnení dôkazu predloženého žalobcom navrhoval, či predkladal dôkazy na určenie výšky náhrady škody, nakoľko túto povinnosť má iba žalobca, ktorý si tento nárok uplatňuje podanou žalobou.

39. Právne bezvýznamný je taktiež poukaz žalobcu, že súd prvej inštancie sa v súlade s ustanovením § 194 ods. 2 CSP nevysporiadal s rozhodnutím Krajského úradu životného prostredia v Prešove. Ako vyplýva z tohto rozhodnutia, iný orgán už vo veci rozhodol, a preto na takéto rozhodnutie musí súd prihliadnuť, nakoľko týmto rozhodnutím je viazaný a otázku, o ktorej už bolo rozhodnuté, nemôže posúdiť ako otázku prejudiciálnu inak, než rozhodol príslušný orgán verejnej moci. Na túto skutočnosť poukáže v odôvodnení rozhodnutia. Prípadné pochybenie pri aplikácii ust. § 194 ods. 2 CSP však nepredstavuje vadu majúcu za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a teda nejde o odvolací dôvod vyplývajúci z ust. § 365 ods. 1 písm. d) CSP. Navyše rozhodnutie Krajského úradu životného prostredia v Prešove, ktorým bol zrušený udelený súhlas na prevádzkovanie zariadenia poľného hnojiska, vplyv na rozhodnutie o uplatnenom nároku na náhradu škody nemá.

40. S prihliadnutím na uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 CSP rozsudok ako vecne správny potvrdil a to aj vo vzťahu k trovám konania.

41. V danom prípade predmetom konania bol nárok žalobcu na náhradu škody. Výška uplatneného nároku teda bez akýchkoľvek pochybností závisela od znaleckého posudku. Aj keď Civilný sporový poriadok už nemá ustanovenie obdobné úprave obsiahnutej v ust. § 142 ods. 3 O.s.p., uvedené neznamena, aby nová právna úprava vylučovala osobitný režim posudzovania úspechu v konaní a nárokov na náhradu trov v prípadoch, keď výška plnenia závisela od znaleckého posudku. Pri uplatňovaní nároku na náhradu škody bolo povinnosťou žalobcu v žalobe uviesť jeho požadovanú výšku. Z povahy tohto nároku však vyplýva, že presné stanovenie výšky plnenia je závislé od znaleckého posudku. Je preto spravodlivé, aby aj súdom prisúdená výška plnenia bola braná za základ pre výpočet jednotlivých trov konania vrátane tarifnej odmeny pre určenie základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby v prípade, že strana je zastúpená advokátom, lebo až vtedy je známa hodnota sporu. V sporovom konaní je kritérium procesného úspechu prvoradým kritériom posudzovania náhrady trov, čomu zodpovedá aj systematické začlenenie ustanovenia § 255 CSP. Podľa tohto kritéria môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj vtedy, ak súd prizná nárok úspešnej strane, nie však v požadovanej výške. Ide o prípady, keď výška nároku závisí od znaleckého posudku. V prejednávanej veci však po tom, čo medzitýmnym rozsudkom bolo určené, že základ nároku na náhradu škody je daný, žalobcovi následne žiadna náhrada škody priznaná nebola v dôsledku nesplnenia procesnej dôkaznej povinnosti vo vzťahu k výške náhrady škody. Ide teda o dôvod hodný osobitného zreteľa umožňujúci výnimočne podľa ust. § 257 CSP nepriznanie náhrady trov konania stranám sporu.

42. Z tých istých dôvodov stranám sporu nebola priznaná ani náhrada trov odvolacieho konania.

43. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).